18/03/2024

Μητροπολίτης Πειραιώς: «Η Αγία Σαρακοστή είναι μια ευκαιρία πνευματικής επιστροφής»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ. Σεραφείμ και με την αρμόζουσα στην περίοδο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής κατάνυξη, τελέστηκε την Κυριακή 17 Μαρτίου 2024 (της Τυρινής) στον Καθεδρικό Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Πειραιώς, ο Α΄ Κατανυκτικός Εσπερινός («της Συγγνώμης»).

Ο Σεβασμιώτατος κατά την διάρκεια της ομιλίας που πραγματοποίησε, ανέφερε πως «αυτές τις μικρές μας πνευματικές μελέτες θα τις αφιερώσουμε στο ορθόδοξο ήθος και στην πίστη μας, την οποίαν επιδιώκουν να αλλοτριώσουν, να νοθεύσουν, να καταργήσουν ως αιώνιο δρόμο προς την κοινωνία με το Φως».

Κάνοντας λόγο για «μια πολύ σκληρή και βάναυση εποχή, μεγάλων ανατροπών και πολυειδών συγχύσεων και φθοράς», επεσήμανε πως «είμεθα ειλικρινώς πεπικραμένοι, διότι βιώσαμε μια πνευματική ήττα. Μια πνευματική ήττα του λαού μας, της πίστεώς μας, της παραδόσεώς μας, του πολιτισμού μας με την ψήφιση από το Εθνικό μας Κοινοβούλιο, από εκείνους τους οποίους εμείς, με την ψήφο μας, στείλαμε εκεί να μας εκπροσωπούν και να διεργάζονται το αγαθό και το βέλτιστο για την οικουμένη και την χώρα. Εψήφισαν την ανατροπή της ανθρώπινης φύσεως και οντολογίας», «μιας φρικώδους και παρανοϊκής αμαρτίας ως δήθεν εννόμου αγαθού, που έχει ανάγκη εννόμου προστασίας. Είναι, λοιπόν, πραγματικά μια πνευματική ήττα η κατάσταση αυτή την οποία βιώνουμε ως Γένος, ως λαός του Θεού, ως Εκκλησία και αντιλαμβανόμεθα από αυτό το γεγονός ότι οι σκοτεινές δυνάμεις που απεργάζονται τον πνευματικό όλεθρο του ανθρωπίνου γένους, ο αρχέκακος βύθιος δράκων και τα όργανα του, επιδιώκουν ακριβώς αυτό: να πλήξουν το ήθος των ανθρώπων, να καταδολιεύσουν την πνευματική τους αρτιμέλεια, να γκρεμίσουν τα ιδεώδη της ανθρώπινης προσωπικότητας, να πλήξουν το ήθος κάθε ανθρωπίνης καρδιάς». «Για αυτό», πρόσθεσε, «και εισφέρουν, εισάγουν φαύλα δόγματα και φαύλες απόψεις και θέσεις. Για να κατορθώσουν το φαύλο βίο, ο οποίος φαύλος βίος οδηγεί και φέρει την σχάση, την έλλειψη δηλαδή κοινωνίας με τον Πανάγιον και Πανακήρατον Θεό».

«Πώς να αποβεί ο άνθρωπος Θείας Φύσεως κοινωνός, όταν εκδίδεται σε γεώδη πάθη, όταν χωματοποιεί την ψυχή του, όταν αλλοτριώνει τη φύση του, όταν υψώνει ως δήθεν ανθρώπινα δικαιώματα παρανοϊκές, δαιμονικές εισηγήσεις που οδηγούν τον άνθρωπο στον πνευματικό θάνατο και τον πνευματικό μαρασμό;» διερωτήθηκε στην συνέχεια ο Σεβασμιώτατος, τονίζοντας παράλληλα πως «ακριβώς αυτό είναι το ζητούμενο από τις σκοτεινές δυνάμεις: να πλήξουν το ήθος των ανθρώπων, να μην αποβεί ο άνθρωπος Θείας φύσεως κοινωνός, να μην γίνει ομοήθης προς τον Δημιουργόν του, να μην κερδίσει την αιωνιότητά του». «Να μείνει πραγματικά και πνευματικά ανέστιος, έρημος, να βολοδέρνει μέσα στα κύματα τα αφρισμένα της σαρκικότητός του και των παθών του».

Υπογραμμίζοντας πως «η Αγία Σαρακοστή είναι μια ευκαιρία για όλους μας πνευματικής επιστροφής και κατανοήσεως του μεγάλου εκείνου λόγου του θείου Παύλου που ομιλεί για το Σταυρό του Χριστού ως σύμβολο νίκης απέναντι στα σκοτεινά δρώμενα του κόσμου της φθοράς και του θανάτου», σημείωσε πως «η συσταύρωση είναι ο δρόμος για να φτάσουμε στην προς τον Θεόν ομοήθεια, στην Ανάσταση και στην κοινωνία του Αγίου Πνεύματος».

Σε άλλο σημείο ο Σεβασμιώτατος ανέφερε: «Το ορθόδοξο ήθος είναι καρπός συνεργασίας της ανθρώπινης προαίρεσης και της Χάρης του Θεού. Είναι

αποτέλεσμα ελεύθερης προσωπικής επιλογής που αναφέρεται στην αποδοχή του έργου του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου, του δρόμου που ο Θεός υποδεικνύει στον άνθρωπο για να γίνει κτήμα η εν Χριστώ σωτηρία. Για αυτό λέμε ότι το ορθόδοξο ήθος είναι αποτέλεσμα συνεργείας της ανθρωπίνης προαίρεσης και της ακτίστου Θείας ενεργείας και Χάριτος του Παναγίου Θεού».

«Το γεγονός της Θεανθρωπότητας του Χριστού αποτελεί τη σωτηρία και τη δόξα της ανθρώπινης φύσης», είπε σε άλλο σημείο της ομιλίας του ο Σεβασμιώτατος, τονίζοντας πως ο Χριστός «με την ενσάρκωσή Του, φανέρωσε στους ανθρώπους την αληθινή εικόνα του Θεού και με τη ζωή Του την εικόνα της ζωής του Τριαδικού Θεού». «Το κέντρο της ενότητας των πιστών είναι ο ίδιος ο Τριαδικός Θεός. Το αιώνιο αρχέτυπο του ανθρώπου», πρόσθεσε, υπογραμμίζοντας πως «αν αρνηθούμε το δόγμα της Θεανθρωπότητος του Χριστού, απορρίπτουμε το ίδιο το ορθόδοξο ήθος και αν αρνηθούμε το ορθόδοξο ήθος, αρνούμεθα τη Θεανθρωπότητα του Χριστού. Αυτό είναι ανάγκη να το καταλάβουμε βαθιά και υπαρξιακά στη ζωή μας. Αν ο Χριστός πιστευτεί ως κτίσμα, ως avatar, ως δάσκαλος, ως κοινωνικός αναμορφωτής ακυρώνεται η σωτηρία του ανθρώπου». «Όμως ο Χριστός δεν είναι κτίσμα, αλλά είναι ο Κτίστης των πάντων, η δημιουργική αρχή ολόκληρης της δημιουργίας», συμπλήρωσε, σημειώνοντας πως «το μυστήριο της ευσεβείας που προσδιορίζει το Ορθόδοξο φρόνημα ταυτίζεται με το μυστήριο της Θεανθρωπότητας του Ιησού Χριστού. Μέσα στην Εκκλησία ο άνθρωπος γίνεται μέτοχος αυτού του μυστήριου». «Ολόκληρος, λοιπόν, ο άνθρωπος χρησιμοποιείται και θεοποιείται, πράγμα που τον οδηγεί σε απέραντο σεβασμό των ιδίων των μελών του, που εκφράζεται με τη χρήση τους, που πρέπει να είναι ανάλογη προς το ύψος της δόξας και με την όλη θέση και στάση του Χριστοποιημένου ανθρώπου απέναντι στον εαυτόν του, στους συνανθρώπους του και σε ολόκληρη τη δημιουργία. Ο Χριστοποιημένος άνθρωπος, η νέα αυτή δημιουργία, προσδιορίζει πλέον εντελώς ποιο οφείλει να είναι το φρόνημα κάθε ορθοδόξου πιστού». «Για αυτό τα σώματα των Αγίων ευωδιάζουν, για αυτό υπερβαίνουν την κυτταρική σήψη, για αυτό είναι αμαρτία η σαρκικότητα, για αυτό καλούμεθα να αναπλεύσουμε τον ποταμό της χυδαίας αμαρτίας. Για αυτό ο διάβολος αγωνίζεται να εγκαθιδρύσει ως πολίτευμα ζωής τη σαρκοποίηση του ανθρωπίνου προσώπου, την παράχρηση των σωματικών οργάνων, τη διαστρέβλωση της ανθρώπινης οντολογίας. Για αυτό είναι όργανα του διαβόλου όλοι αυτοί οι οποίοι εψήφισαν αυτό το αίσχος. Και θα το δουν αυτό την ώρα που θα κλείσουν τα μάτια τους στον παρόντα κόσμο και θα τα ανοίξουν τρομαγμένοι στην αιώνια ανταπόδοση».

«Χωρίς πίστη είναι αδύνατον να γίνει κανείς ευάρεστος στον Θεό», είπε σε άλλο σημείο της ομιλίας του ο Σεβασμιώτατος, επισημαίνοντας πως «η παρουσία της

Χάριτος του Αγίου Πνεύματος στην καρδιά του πιστού, τον κινεί να περπατεί κατά πνεύμα». «Το πνεύμα του Θεού είναι ταυτόχρονα και πνεύμα Χριστού». «Εάν μορφωθεί μέσα μας ο Χριστός, αποκτούμε τη σωστή θέση απέναντι στον Τριαδικό Θεό, στον συνάνθρωπο, σε ολόκληρη τη δημιουργία».

Στην συνέχεια ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε: «Ο πιστός αποκτά το ορθόδοξο φρόνημα όταν ξαναβρεί τη ζωή που ανταποκρίνεται στην ίδια τη φύση του, στο κατ' εικόνα του Τριαδικού Θεού που είναι αμαυρωμένο μέσα στον κόσμο της φθοράς και που η Εκκλησία, η Αγία Τεσσαρακοστή, η μετάνοια το αποκαθαίρουν και πάλι. Αυτό σημαίνει πως πρέπει να εγκαταλείψουμε την αυτονομία και να επιλέξουμε την κοινωνία της αγάπης του Θεού. Αυτό πρέπει ο πιστός να το κάνει ελεύθερα, γιατί η πρόσκληση στο στάδιο των αρετών μας δίδεται ελεύθερα και μπορούμε να την αποδεχθούμε ή να την αρνηθούμε, γιατί είμαστε ελεύθεροι και υπεύθυνοι. Γιατί η αληθινή αγάπη δεν νοείται χωρίς ελευθερία. Είναι πάντοτε καρπός της ελεύθερης προσωπικής προαίρεσης του ανθρώπου». «Χτυπάει την πόρτα της καρδιάς, αλλά η πόρτα δεν έχει χερούλια απ' έξω. Ανοίγει μόνο από μέσα. Με μεγάλη διακριτικότητα ο Κύριος χτυπά και περιμένει τη δική μας επιλογή. Δεν παραβιάζει ποτέ την θύρα». «Το ορθόδοξο ήθος είναι αποτέλεσμα συνέργειας του ανθρώπου με τον Θεό. Ο άνθρωπος αγαπά ελεύθερα τον Θεό και ο Θεός αγαπά ελεύθερα και απαντά ελεύθερα στην αγάπη του ανθρώπου με τη δική Του αγάπη».

«Η αγάπη ως δώρο του Θεού δεν γνωρίζει όρια», σημείωσε ο Σεβασμιώτατος, προσθέτοντας πως «δεν υπάρχουν όρια στην αγάπη. Η αληθινή αγάπη δεν κομματιάζεται». «Η χριστιανική αγάπη είναι εικόνα της Θείας Αγάπης. Αυτή την αγάπη έκαναν πράξη της ζωή τους οι Άγιοι της Εκκλησίας μας».

«Ο πλησίον για τον ορθόδοξο πιστό δεν είναι η κόλασις, αλλά είναι ο Παράδεισος», υπογράμμισε στην συνέχεια ο Σεβασμιώτατος, τονίζοντας πως «ο αληθινός πιστός βλέπει κατά πρόσωπο την αμαρτωλότητα και την ανεπάρκειά του και προσβλέπει με πλήρη εμπιστοσύνη στον Χριστό». «Η βαθιά συναίσθηση της πλήρους αποτυχίας, οδηγεί τον άνθρωπο της μετανοίας σε αστείρευτα δάκρυα και στεναγμούς της καρδιάς». «Αυτός, ο σπαραγμός της καρδιάς, που ταυτόχρονα αποτελεί και άνοιγμα για την είσοδο της Χάρης του Θεού, εκφράζεται στους ύμνους του Μεγάλου Κανόνα». «Αυτή είναι η τελεία μετάνοια: η αίσθηση πως βρίσκεται κανείς στο βυθό». «Αυτή η βαθιά ταπείνωση αποτελεί την αρχή της πνευματικής ζωής, την προϋπόθεση του ορθοδόξου φρονήματος. Δεν πρόκειται για κραυγή απελπισίας, αλλά για στροφή του ανθρώπου, που οδηγεί σε ελπίδα οποιαδήποτε και αν είναι τα αδιέξοδα στα οποία οδηγήθηκε ο άνθρωπος από την ίδια την προαίρεσή του».

«Στα Ιερά Συναξάρια υπάρχουν θαυμαστά παραδείγματα πραγματικής ταπείνωσης και μετανοίας, που προσδιορίζουν στην πράξη το ορθόδοξο ήθος», είπε στην συνέχεια ο Σεβασμιώτατος, αναφέροντας κάποια τέτοια παραδείγματα.

Σε άλλο σημείο επεσήμανε: «Ο πιστός καλείται σε ισόβιο πνευματικό αγώνα, στον οποίον ουδέποτε εγκαταλείπεται από τον Θεό, εκτός και αν ο ίδιος θεωρεί τον εαυτόν του ικανό και αυτάρκη. Τότε απομακρύνεται η Χάρις του Θεού. Το δαιμονικό στοιχείο είναι μια πραγματικότητα και ο πιστός καλείται να μείνει άγρυπνος στον αγώνα του, οπλισμένος με τα όπλα του Θεού». «Ο σατανάς χρησιμοποιεί τας αισθήσεις του ανθρώπου και προσπαθεί να γεννήσει τα πάθη για να εισέλθει και να κυριαρχήσει μέσα του. Όμως δεν μπορεί να το επιτύχει αυτό χωρίς την ανθρώπινη συνέργεια. Για αυτό η πτώσις οφείλεται στην προαίρεση του ανθρώπου, όχι στη φύση του ανθρώπου ή στις παγίδες του πονηρού. Καλείται, λοιπόν, ο χριστιανός να αντικρούσει τον αντίδικο με ολόθυμη και ελεύθερη υποταγή στο θέλημα του Θεού».

«Ο Χριστός είναι ο Κύριος της ιστορίας. Εκείνος είναι το Α και το Ω, ο πρώτος και έσχατος, αρχή και τέλος», σημείωσε ο Σεβασμιώτατος, τονίζοντας πως «ο πνευματικός αγώνας μπορεί να είναι σκληρός, αλλά εκείνος που θα χάσει τη ζωή του προς χάρη του Χριστού, και εννοούμε την υλική και σαρκική διάσταση των πραγμάτων, θα την εύρει. Μας βεβαιώνει ο Χριστός. Η νίκη των παιδιών του Θεού είναι βεβαία».

«Η σωματική άσκηση κατέχει μεγάλη θέση στην πνευματική ζωή», πρόσθεσε, συμπληρώνοντας παράλληλα πως «στόχος της σωματικής άσκησης δεν είναι η εξουθένωσις του σώματος, αλλά η εξουδετέρωσις των παθών, η προετοιμασία του

σώματος για να δεχθεί την Χάρη, τον αγιασμόν του Θεού».

«Ο άνθρωπος καλείται να αποκτήσει το ήθος του Θεού. Ο άνθρωπος με την ελεύθερη προαίρεσή του πρέπει να οικειοποιηθεί το μυστήριον της ευσεβείας. Να το αποδεχθεί με πίστη. Ο Θεός αποδέχεται αυτή την προσφορά μας και καλούμεθα σε αυτόν τον αγώνα της Αγίας Τεσσαρακοστής να ζητήσουμε να επανακτήσουμε το δια του Αγίου Βαπτίσματος δωρηθέν εις ημάς και αμαυρωθέν ορθόδοξο ήθος. Καλούμεθα να βαδίσουμε τον καλόν αγώνα», είπε ολοκληρώνοντας την ομιλία του ο Σεβασμιώτατος και ευχόμενος «καλό στάδιο» και «καλό αγώνα» σε όλους, εξέφρασε την βεβαιότητα πως «εργαζόμενοι τον αγώνα τον καλόν αυτή την Αγία Τεσσαρακοστή, θα φτάσουμε στο μεγάλο Πάσχα, στο δικό μας Πάσχα, στο δικό μας πέρασμα από την σκληρή καθημερινότητα, τη βαναυσότητα της αμαρτίας μας, στην ελευθερία των αναστημένων παιδιών του Κυρίου μας».

Παρακολουθήστε το κήρυγμα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ.Σεραφείμ.

Περισσότερες φωτογραφίες στο άλμπουμ: